

Tajnički izvještaj
Hrvatskog biospelološkog društva
u 2004. godini

ožujak 2005.

1. RAD UDRUGE I OSTVARENE AKTIVNOSTI U 2004. GODINI

Hrvatsko biospeleološko društvo uspješno djeluje od 1996. godine, te predstavlja krovnu udrugu za biospeleološka istraživanja u Hrvatskoj. Broj članova društva trenutno je 48. Budući da je Republika Hrvatska bogata podzemnom faunom, koja je zaštićena zakonom, a vrlo slabo istražena, rad i aktivnosti ove udruge od iznimne su važnosti na lokalnoj i svjetskoj razini jer je područje dinarskog krša na listi globalno ugroženih područja (<http://www.nationalgeographic.com/wildworld/global.html>).

Društvo je vrlo uspješno zaključilo 2004. godinu kroz brojne projekte, sudjelovanja na simpoziju, te je dalo prilog popularizaciji znanstvenih istraživanja kroz razne medije, a osobito putem izložbe «Stopama Gromačkog pračovjeka» otvorenoj u Galeriji Rupe u gradu Dubrovniku u veljači 2005. godine. Također je objavljen znanstveni članak u časopisu Hrvatskog prirodoslovnog muzeja u Zagrebu o novootkrivenim podzemnim vrstama životinja. Osim zbog iznimnih znanstvenih dostignuća, djelovanje društva od iznimne je važnosti kako za popularizaciju biospeleoloških istraživanja tako i za podizanje svijesti javnosti o važnosti i ugroženosti podzemne faune.

Svi projekti koji su u tijeku ili su završeni od iznimne su važnosti za uspostavu ekološke mreže «CRO-NEN» u sklopu programa EU «Natura 2000».

1.1 Projekti

Projekt "**Izradom biospeleološkog katastra, edukacijom i popularizacijom do zaštite živog svijeta podzemlja Hrvatske II**" (voditelj Branko Jalžić) je uspješno završen i predan u svibnju Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja, a nastaviti će se i tijekom 2005. godine.

Projekt "**Inventarizacija faune špilja i izvora i izrada biospeleološkog katastra PP Žumberak Samoborsko gorje**" (voditelj Roman Ozimec) Obavljena su sva predviđena terenska istraživanja, taksonomski je obrađen materijal i predan je izvještaj PP Žumberak-Samoborsko gorje. Projekt je završen.

Projekt "**Inventarizacija faune špilja i izvora, faune šišmiša, te izrada biospeleološkog katastra PP Biokovo**" (voditelj Roman Ozimec). Sva predviđena terenska istraživanja su uspješno obavljena i predan je izvještaj PP Biokovo. Projekt će se nastaviti i u 2005. godini.

"**Ekološka analiza i inventarizacija faune špilje Veternice u Parku prirode Medvednica**" (voditelj Roman Ozimec). Projekt se nastavlja i u 2005. godini.

"**Istraživanje ekologije šišmiša u spilji Veternici i prijedlog njihovog trajnog monitoringa**" (voditelj D. Hamidović). Projekt se nastavlja i u 2005. godini.

"**Ekološka analiza i inventarizacija faune prirodnih speleoloških objekata u Parku prirode Medvednica**" (voditelj R. Ozimec). Projekt se nastavlja i u 2005. godini.

"Ekološka analiza i inventarizacija faune umjetnih speleoloških objekata u Parku prirode Medvednica" (voditelj R. Ozimec). Projekt se nastavlja i u 2005. godini.

"Ekološko-turistička valorizacija zaštićenih speleoloških objekata na području grada Dubrovnika" (voditelj Jana Bedek). Projekt će biti nastavljen, a u sklopu projekta objavljen je katalog i postavljena multimedijalna izložba u Galeriji Rupe u gradu Dubrovniku. Izložba je otvorena u veljači 2005. godine.

"Speleološka, speleoronilačka i biospeleološka istraživanja špilje Šipun u Cavtatu" (voditelj Roman Ozimec). Projekt je započeo i nastavit će se i tijekom 2005. godine.

"Biospeleologija NP Krka" (voditelj Branko Jalžić). Projekt je započeo i nastavit će se i tijekom 2005. godine.

"Conservation of *Eunapius subterraneus*, the only freshwater sponge in the world" sufinanciran je u obliku nagrade Rufford Small Grant fundacije Whitley Laing pod pokroviteljstvom britanske princeze Anne voditeljici projekta Jani Bedek. Sva predviđena istraživanja uspješno su obavljena. Projekt će se svakako nastaviti i tijekom 2005. godine obzirom na značaj područja i bogatstva podzemne faune.

KEC – Karst ecosystem project. HBSD je zaduženo za biospeleološka istraživanja područja obuhvaćenih projektom. Sva predviđena istraživanja uspješno su obavljena, a nastavit će se prema zadanom programu i u 2005. godini.

PIN-MATRA – projekt nizozemske vlade koji je kompatibilan s projektom KEC, a odnosi se na očuvanje krških ekoloških sustava. Potpisan je ugovor o suradnji, a istraživanja obavljena u 2004. nastavit će se i u 2005. godini.

"Biospeleološka istraživanja špilje Vjetrenice, Popovo polje, BiH".

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa doniralo je financijska sredstva za nabavu digitalne video kamere i dodatne opreme za snimanje podzemlja i podzemnih ekosustava.

Zbog osnivanja jedinstvene Biospeleološke zbirke potpisan je ugovor s Hrvatskim prirodoslovnim muzejem (HPM): "Ugovor o predaji zbirke Društva na trajno čuvanje Muzeju". U tijeku je izrada pravilnika o vođenju zbirke i određivanje prostora za zbirku.

Nekoliko članova društva sudjelovalo je u zahtjevnoj multidisciplinarnoj ekspediciji **"Rakovica 2004."**

1.2 Sudjelovanja na simpozijima

Na 17. međunarodnom biospeleološkom Simpoziju u Indiji sudjelovala su četiri člana društva. Održano je jedno predavanje (Roman Ozimec) i prezentirana tri postera.

1.3 Publikacije

HBSD je postalo izdavač i dobilo ISDN brojeve povodom objavljenog kataloga uz izložbu «Stopama Gromačkog pračovjeka» (Galerija Rupe, Dubrovnik).

1.4 Popularizacija biospeleologije

Na Trećem Skupu speleologa Hrvatske, održanom u studenom 2004. godine u Ozlju prisutno je bilo 12 članova društva. Na tom skupu društvo je prezentirano predavanjem kao i posterima te su se u društvo učlanili novi članovi.

Predsjednik društva, Roman Ozimec i dalje objavljuje popularne članke o podzemnoj fauni u časopisu Meridijani te ostalim tiskanim medijima. Rad članova društva redovito je popraćen u javnim glasilima. J. Bedek, R. Ozimec, B. Jalžić, D. Hamidović gostovali su u nekoliko HTV-ovih emisija o znanosti gdje su predstavili HBSD i projekte istraživanja podzemne faune. Joško Martinović je za Sportsku redakciju HTV-a snimio reportažu od 7,5 minuta o istraživanjima šišmiša i podzemne faune spilje Veternice za potrebe Svjetskog skijaškog kupa u Zagrebu 2005. godine.

Daniela Hamidović, tajnik HBSD-a

U Zagrebu, 24. ožujka 2005.

